

Arkivsaknr:	2016/1089
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Wenche O. Bergheim-Evensen

Saksgang

Levekårsutvalget
Plan og eiendomsutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

29.08.2016
30.08.2016
08.09.2016
21.09.2016

Kunnskapsgrunnlag - utviklingstrekk og utfordringer - Gildeskål kommune 2016

Rådmannens forslag til vedtak:

Kunnskapsgrunnlag for Gildeskål kommune 2016 tas til orientering.

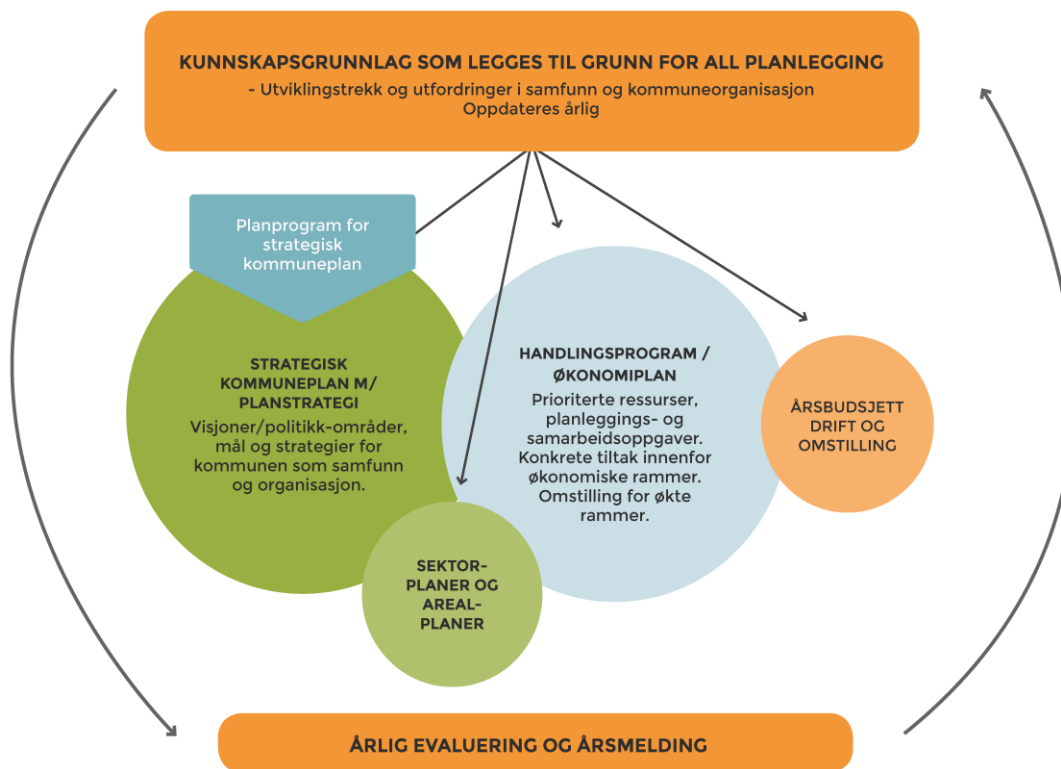
Vedlegg

- 1 Kunnskapsgrunnlag - utviklingstrekk og utfordringer - Gildeskål kommune 2016

Bakgrunn for saken:

For å kunne utarbeide en Kommuneplan (Samfunnsdel + Arealdel) med Planstrategi, skal det ut ifra kommunens plansystem, jf fig nedenfor, først utarbeides et Kunnskapsgrunnlag som viser kommunens utviklingstrekk og utfordringer.

Gildeskål kommunes plansystem (ref. Utviklingskompetanse AS)

4-ÅRS SYKLUS	ÅRLIG SYKLUS	KONTINUERLIG
Langsiktig og strategisk planlegging	Prioritering av tiltak og organisering	Gjennomføring av tiltak og endringer
Strategisk planlegging	Taktisk planlegging	Operativ planlegging
Plan- og bygningloven	Kommuneloven	Kommuneloven m.m

Forenklet plankretsløp (ref. Gildeskål kommune)

Vedtatt Kommuneplan (01.03.16) med Planstrategi (22.06.16) bygger på et Kunnskapsgrunnlag, ikke i form av et eget dokument, men basert på ulike delutredninger utarbeidet gjennom de siste år.

2016 er første året hvor kommunen tar i bruk dette plansystemet aktivt og systematisk, og dette året vil bli brukt til å danne en plattform hvor de ulike delene og sammenhengen mellom disse kommer på plass.

I bunn for alt planarbeid ligger et Kunnskapsgrunnlag basert på utviklingstrekk og utfordringer i samfunn og kommuneorganisasjon. Kunnskapsgrunnlaget skal samle nåværende kunnskap om Gildeskålsamfunnet, med fokus på å beskrive karakteristiske utviklingstrekk.

Gjennom å gi en samlet beskrivelse av kommunens utviklingstrekk og utfordringer i ett dokument, fremfor i flere frem til nå, gis kommunen en mulighet til å utforme øvrige plandokumenter ut fra et felles omforent utgangspunkt. Det vil effektivisere og forenkle plan- og utviklingsarbeidet og sikre en helhetlig sammenheng. Kunnskapsgrunnlaget skal brukes til å vurdere planbehovet i valgperioden og må tilpasses dette formålet.

Innholdet i dette dokumentet skal legge til rette for en kunnskapsbasert styring og utvikling av kommunen, og inneholder statistikk og fakta-beskrivelser på områder som kommunene skal planlegge innenfor. Det må kunne gi målrettet og nyttig informasjon og ikke mer data enn nødvendig. Innholdet vil derfor ikke være uttømmende.

Kommuneplanens overordnede målsetninger og strategier for å nå disse, speiler de utfordringer Gildeskålsamfunnet står overfor i årene som kommer. Kommuneplanens Samfunnsdel er bygd opp av fire temadeler med tilhørende arealvurdering. Disse er:

1. Befolkning/bosetning og boliger
2. Levekår – oppvekst, kultur, helse og folkehelse (inkl. klima og miljø)
3. Verdiskapning og næringsutvikling
4. Kommuneorganisasjonen – kompetanse, rekruttering og økonomisk bærekraft

Kunnskapsgrunnlagets videre oppbygging følger strukturen i Kommuneplanens Samfunnsdel.

De langsiktige utfordringer som kommunesamfunnet står overfor varierer for forskjellige typer kommuner. Noen er preget av fraflytting av bygdene og regional sentralisering, andre av utbyggingspress og vekst. Størrelse og økonomi er sentrale faktorer. Dette innebærer at det vil være stor spennvidde i hvilke tema kommunene velger å vektlegge, og omfanget på Kunnskapsgrunnlaget.

Gildeskål kommune har som mål å effektivisere og forenkle planprosessarbeidet i kommunen så langt det lar seg gjøre innenfor gjeldende rammer, og fokuserer på kortfattede og målrettede dokumenter som brukes aktivt, med sikte på å være reelle og effektive styringsverktøy for utvikling og drift av kommunen.

Kunnskapsgrunnlaget revideres årlig ved behov. Hovedrullering skjer hvert fjerde år i forkant av revidering kommunal planstrategi, og samtidig med revidering av oversiktsdokument folkehelsesituasjon, neste gang tidlig år 2020.

Vurdering:

Basert på Kunnskapsgrunnlagets gjennomgang av informasjon knyttet til de fire temadelene i Kommuneplanens Samfunnsdel, oppsummeres Gildeskål kommunes utfordringer som følger:

Tema 1 - Befolkning/bosetning og boliger

- Legge til rette for befolkningsvekst, med særlig fokus på
  - større kjønnsbalanse (flere kvinner) i aldersgruppen 20-44 år
  - integrering av innvandrere til permanente innbyggere og bidragsyttere
  - tilflytting av pendlere
- Tilstrekkelig med bo-muligheter, herunder
  - tilgang på boliger/attraktive tomter
  - flere og ulike boformer inkl boligsosiale behov
- Fortetting av boliger og nærhet til eksisterende infrastruktur
- Infrastruktur/samferdsel - gode løsninger på vei og sjø, herunder
  - brukertilpasset kollektivtilbud
  - tilrettelegging for pendling
  - flere gang- og sykkelstier

Tema 2 - Levekår – Oppvekst, kultur, helse og folkehelse (inkl. klima og miljø)

- Høyne kvalitet og resultater i skoler og barnehager
- Redusere andelen elever med spesialundervisning
- Sammen med Fylkeskommunen bidra til å redusere frafallet i videregående skole
- Redusere andelen som mobbes i skolene
- Bedre kultur- og fritidstilbudet inkl flere sosiale møteplasser, med særlig fokus på ungdom
- Skape rom for forebyggende arbeid blant barn og unge
- Styrke kvalifisering av flyktninger til videregående skole
- Fokus på kontinuerlig tjenesteutvikling og brukermedvirkning
- Økende antall brukere med sammensatte-/komplekse behov innen helse og omsorg
- Forberede neste «eldrebølge», inkl bygnings-/bomessig tilrettelegging
- Tilrettelegge og ivareta et tilbud for tyngre brukere innen psykiatri/rus
- Moderne, verdig og tilpasset eldreomsorg i tråd med intensjonene i samhandlingsreformen, herunder implementering av velferdsteknologi
- Redusere andelen uføretrygdede i aldersgruppen 18-44 år
- Folkehelsearbeid generelt, i alle dets aspekter, innenfor samtlige virksomheter

Tema 3 – Verdiskapning og næringsutvikling

- Legge til rette for mer variert næringsstruktur
- Legge til rette for flere nye og attraktive arbeidsplasser i kommunen
- Øke sysselsettingen blant mannlige innvandrere fra enkelte landgrupper
- Tilby tilstrekkelig/tilrettelagt næringsareal
- Bidra til at de opplevelser som kommunen kan tilby blir lettere tilgjengelig og mer synlige, herunder sterkere samarbeid innen reiselivsnæringen, lokalt og i Bodø-regionen
- Videreutvikle Gildeskål som attraktiv fritidskommune

Tema 4 - Kommuneorganisasjonen – kompetanse, rekruttering og økonomisk bærekraft

- Sikre økonomisk bærekraft - stabile driftsinntekter som er høyere enn driftsutgiftene
- Inneha relevant kompetanse gjennom kompetanseutvikling og rekruttering
- Sikre tilstrekkelig kapasitet
- Redusere sykefraværet

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at Kunnskapsgrunnlag for Gildeskål kommune 2016 tas til orientering.